



Qvadrupartitae Conciones Stanislai Grodicii Societatis Iesv

Qvarum Primae, Timorem Sanctvm Incvtiunt; secundae Fidem Catholicam confirmant; tertiae Spem erigunt; postremae diuinam in nobis Charitatem excitant ...

Continet sex Dominicas Quadragesimae, & coenam cum paßione Domini

Grodzicki, Stanisław

Ingolstadii, 1609

Concio I. Timor.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-56003](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-56003)

pus fidem huius Sacramenti debilitare consuevit aperiemus. In tertia & dubia circa literam praefertim, quae seruiunt ad concordiam Euangelistarum dissoluemus, & more huic ferè cõcioni consueto, tum doctrinas inde hauriemus: tum in spē bonam erigere fideles conabimur. In postrema, quomodo nos ante, & in ipsa communionē, & post eam gerere debeamus declarabimus, adeoque qua ratione pro tanta Christi Iesu in nos beneuolentia & amore, amorem vicissim nostrum erga illum excitare queamus, docebimus.



CONCIO I. TIMOR.

SATHA-
NÆ
FRAT.
DES.

PANES.
COPHI-
NI.
*Causse ali-
quot cur de
Euchari-
stia agen-
dum.*

IN more est mihi positum, hac Dominica quæ Latere communiter dicitur, de sanctissimo Eucharistiæ sacramento tractationem suscipere, cum ob diei lætitiā & vestram vtilitatem: tum propter Euangelij hodierni historiam, quam ab hoc nostro instituto alienam non esse, & miraculum ipsum, & quæ illud præcedunt, aut comitantur circumstantiæ demonstrant. Miraculum quidem: Nam hæc panum multiplicatio, ad fi-
dem

dem huic sacramento adstruendam valet plurimum. Adiacentia vero cum alia de quibus in aliis concionibus: tum vero temporis. Sicut enim dum hæc agerentur ERAT PROXIMUM PASCHA DIES FESTVS IVDÆORVM: ita nunc proximum est pascha dies festus Christianorum de quo Paulus. *Etenim pascha nostrum immolatus est Christus. Itaque epulemur.* Ad hoc igitur epulum nos mater nostra, hoc tempore non solum inuitat, sed etiam suo modo cogit: non tamen sine præparationibus, quas varias exigit. Verum nos cætera aliis concionibus præsertim vero postremæ reseruantes, in hac de illa tantum agemus, quam illis verbis Apostolus requirit *Probet autem seipsum homo, & sic de pane illo edat, & de calice bibat. Qui enim manducat & bibit indigne, iudicium sibi manducat & bibit.*

1. Cor. 5. 7.

1. Cor. 11. 28

De probatione itaque hic aliqua dicemus, ac primum quidem fraudes generales Sathanæ aperiemus: deinde vero historiam miraculi hodierni breuissime recensebimus: tum astus eiusdem dæmonis, quibus his Christi actionibus peculiariter insidiari consuevit pandemus: ac tandem malis remedia adhibebimus, sicque præparationem ad sumendam Eucharistiam docere studebimus. Faxit Deus, ita id faciamus, vt timore sancto perculsi, & crudelem istum tyrannum

*Propos. Quadri-
membri.*

num

num è cernicibus nostris excutiamus, & corda nostra ad tantum hospitem digne excipiendum, apta reddere valeamus.

I. MEM.

BRVM.

Fraudes generales da-

monis.

Sathan e-

mulus Dei.

Ezech. 18. 2.

Alloquar vos, verbis Dei, apud Ezechielem prophetam. *Quid est quod inter vos parabolam vertitis in prouerbium dicentes: quotiescunque Deus templum sibi fabricat, toties dæmonem sibi quoque vicinum ei exadificare facellum.* De verbis non disputo, res vtinam sibi non constet, sed constare illam sibi, orbis totius omniumque ætatum euenta nimis clare probare mihi videntur, adeo, vt non vicinum modo, sed id ipsum nonnunquam occupet templum. Quid? nonne in ipsis mundi primordiis apparet? Postquam enim Deus Optimus maximus, extruxisset sibi templum, quod viuis coloribus depingens, Diuus Paulus inquit: *nescitis quia templum Dei estis, & spiritus Dei habitat in vobis?* templum dico primos nostros parentes, gratia diuina à sua creatione donatos & dotatos, quid Sathan? Suggestionibus & mendaciis suis, non solum sacellum vicinum sibi construxit, sed & ipsummet templum in vsum suum conuertit, quando primum quidem per seipsum fœminam seduxit, postea vero per illam Adamum quoque in suam sententiã pertraxit. Historiam nostis, & pœnam circumfertis in dorsis vestris. *Istud fuit initium huius tragediæ.* Successus

1 In Adam

& Eua.

1 Cor. 3. 15.

2. Ge. 3.

Gen. 4. 8.

sus

sus verò nihilo melior. Procreavit Adam ex
Eua filios Cain & Abel, templa itidem Dei
viuentis: & ecce dæmon in Cain per fratri-
cidium, facellum sibi formauit.

Nec multo post Enos filius Seth, nepos
vero Adami *cœpit inuocare nomen Domini*, id
est excellentius Deum colere, locum fortas-
sis diuino cultui assignando, aramque ex-
struendo. Neque hic obdormiuit Sathan,
neque per hæredes Cain defuit sibi. Et for-
tasse id temporis Idololatriam introducere
cœpit; siquidem de eius origine ex scriptura
sacra, (quæ tamen inter scripturas orbis an-
tiquissima est) nobis non constat? Certe
verba illa aliquanto post prolata. *Videntes fi-*

lij Dei filias hominum, quod essent pulchrae, acce-
perunt sibi uxores ex omnibus quas elegerant,
plurimum huic opinioni suffragari viden-
tur. Vera enim & meo iudicio necessaria
est Doctorum interpretatio, per filios Dei,
viros à Seth descendentes, per filias vero
hominum, posteros Cain hic intelligi. Cur
quæso? Non alia certe meliori de causa, quã
quod illi quidem vnum Deum colerent, i-
stæ vero Idololatriæ addictæ essent. Post di-
luuium, ex quatuor viris qui supererant, in
Cham, ore patris sui Noe maledicto, Dia-
bolus facellum sibi fabricauit, quod in mul-
tas & pessimas postmodum excreuit Ido-
latriæ deditas propagines. Quid Abrahâ?
Is

2. In Cain.

Gen. 4. 26.

3. In poste-

ris eius.

NOTA.

Originem

Idololatriæ.

Gen. 6. 2.

4. in Cham

Gen. 9. 25.

Gal. 4. 22. Is teste Apostolo Paulo in hodierna epistola, duos filios habuit, vnum de ancilla, & vnum de libera, quarum hæc Sara, illa Agar vocabatur: cumque vidisset Sara filium Agar Ægyptiæ, ludentem cum Isaac filio suo, dixit ad A-

Gen. 21. 9. braam. Eijce ancillam hanc cum filio eius. Quæ verba Saræ, indignante licet Abrahamo, postea Deus approbavit. Quare? Cum alius, tum vero illa de causa, quia in filio liberæ Deus, in filio vero ancillæ dæmon habitaculum sibi fecerat. Idem in Esau & Iacob filiis Isaac. Idem in Saul & David primis Iudæorum regibus, idem in aliis videre licet.

*6. in Esau.
Gen. 27.
7. in Saul.
1. Reg. 16.*

Tempus me deficeret si omnia recensere vellem: ideo duo exempla tantum noui testamenti adiungo. Vnum duodecim Apostolorum, quos in templum & fundamentum Ecclesiæ Christus Dominus sibi efformauerat, ex quibus tamen Iudas diabolus fuit, teste eodem IESV. Alterum primorū septem diaconorum, quorum Nicolaus hæresiarcha exstitit: hæresique sua multos in facellum dæmonis impulit. Id ipsum postmodum per omnes ætates, vsque ad nostra calamitosa tempora fraude diaboli factum est. Quo enim magis Ecclesia templum Dei viui dilatatur & dilatur, eo plures Sathan sibi per hæreticos fabricauit, & fabricat synagogas, & nequissima conuenticula.

8. in Iuda.

*9. in Nico-
lao.*

10. in 6. 70.

Et

Et vero non in personis tantum, vnde ista siue templa siue sacella constant, sed etiam in modis quibus ea fabricantur, hoc ipsum apparet. Omnia referre nec volo nec debeo, vnum è præcipuis, & nostro instituto seruiens subiungo, nempe MIRACVLA quæ etsi Sathan vera efficere nequeat, fecit tamen apparentia per Simonem Magum cuius in Actis est mentio, per Apollonium Tyaneum, quo nullus forte hucusque pestilentior, fecit & per alios magos ac veneficos suos, facietque vsque ad consummationem sæculi, & maxime tum temporis, per Antichristum perfectissimum suum instrumentum. Quod si vero aliqua eiusmodi reperiuntur miracula, quæ vel imitari nequit vel non adeo è re sua esse nouit, vt ea æmuletur, quid facit? Ad alias fraudes se conuertit, & ad spirituales, (si ita loqui fas est) vel moralem potius imitationem illorum se componit, eaque ratione non minus, imo non raro multo plus, quam in priori modo nocet hominibus. Exemplum huius rei dare vobis institui, in miraculo quod hodiernum vobis describit Euangelium: quod aliquando iuxta literam imitatus fuerit Sathan, imitariue possit, illud quidem mihi nõ constat, de hoc autem non disputo: at vero quam ratione id ipsum consecrando, quod hoc miraculo designatur, oppugnare flu-

*Sathan im
miraculis
imitatur
Deum.*

*Tum iuxta
literam.
Act. 8. 18.*

*Tum mo-
raliter.*

Exemplum

studuerit, id declarare decreui, quod ut melius percipiatur, necessaria est cognitu facti hodierni historia, quæ collecta ex omnibus Euangelistis, ita se habet.

*II. MEM-
BRVM
Facti Chri-
sti, historia
cortex.
Mat. 14. 13
Mar. 6. 31.
Luc. 9. 10.
Ioan. 6. 1.*

Iusserat Christus Dominus Apostolos nauigare TRANS MARE GALILÆE (causas & difficultates reiiciemus in tertiam concionem, cui id proprium) in locum desertum. Quod cū turba cognouisset SEQUEBATUR EVM MULTITUDO MAGNA, quam videns IESVS misertus est super eos quia erant sicut oves non habentes pastorem, & cœpit illos docere multa: neque id solum, sed doctrinæ addidit beneficia, cum peculiaria, sanando qui cura indigebant: tum vero commune omnibus, pascendo vniuersos. Cum enim iam multa hora fieret. consultatione facta cum discipulis tentandi eos causa, praecepit illis vt accumbere facerent omnes secundum contubernia super viride fœnum. Erant autem VIRI NUMERO QVASI QVINQUE MILLIA. exceptis mulieribus & paruulis, quorum tantundem vel maiorem etiam fuisse numerum satis est probabile. Confidentibus itaque illis, iussit Christus adferri sibi QVINQUE PANES ET DVOS PISCES, qui tū temporis soli ibi reperiebantur. Et acceptis illis intuens in cœlum benedixit, & fregit panes, & dedit discipulis suis, vt ponerent ante eos, & duos pisces diuisit omnibus, & manducauerunt omnes

omnes & saturati sunt. VT AVTEM IMPLETI
SVNT, præcepit DISCIPVLIS vt colligerent
FRAGMENTA. COLLEGERVNT ERGO ET
IMPLEVERVNT DVODECIM COPHINOS.
Quo peracto, cum cognouisset IESVS QVIA
VENTVRI ERANT, VT RAPERENT EVM, ET
FACERENT EVM REGEM, FVGIT IN MONTEM
IPSE SOLVS.

Hæc est brevis facti hodierni historia, i-
psorummet Euangelistarum verbis tota fe-
re expressa. Cæterum in hoc miraculo, non
solum Christus intendit, vt turbæ istæ satia-
rentur pane & piscibus, sed aliud quidpiam
longe excellentius. Miraculū enim hoc cor-
tex, illud vero de quo in exordio differuim⁹
nucleus fuit & est, Eucharistiæ inquam sa-
cramentum. Quare si cortex populo Iudai-
co, tam gratus fuit (solent enim nonnun-
quam etiam cortices gustui iucūdi esse, præ-
fertim si melle vel saccharo condiantur)
quam sapidus ipse nucleus debet esse Chri-
stianis? Atq; ò vtinam peracceptus proficu-
usque sit vniuersis. Id enim vocationis no-
stræ Christianæ postulat ratio, id ipse salua-
tor IESVS à nobis iure requirit suo, id deni-
que sponsa ipsius, & mater nostra exigit, &
ad id præceptis pœnisq; nos adigit.

Sed & Sathan officii sui, quod resistendi
Christo, & nocendi nobis scelestè suscepit,
minime oblitus, vt alias semper ita hic quo-
g que

*Sacramen-
tum vero
Euchari-
stia, nu-
cleus.*

*III MEM-
BRVM.
Quomodo
Sathan hic*

*insidiatur
vobis.
Sap. 14. 11.*

*PRIMO
Ducendo
in desertum.
1. Propriū.
Mat. 24.
26.*

*8. Transla-
tium.*

*SECUN-
DO Oves in-
tuendo.
3. Reg. 22.
17.*

que struit insidias, & qua æmulando facta Christi, qua contraria illis statuendo ponit *in scipulam pedibus insipientium*. Facit autem id duabus quibus consuevit viis, nempe tum fidem tollendo: tum pietatem profligando: de illa insequenti concione agemus, de ista hic: tangentes aliquot fraudum eius quæ huc pertinet capita. Quorum primum est, quod sicut Christus dominus ducit homines in desertum, ita & Sathan duplici id agit ratione, ducendo homines, tum in desertum proprie dictum, tum in translaticium, & in illud quidem rariuscule, aliquando tamen; id enim verba illa Christi testantur ad Apostolos, & ad nos omnes de pseudopropheta, per quos Sathan decipit. *Si ergo dixerint vobis ecce in deserto est, nolite exire*. Exercet igitur etiã in deserto tumultus, sed rarius: in Ciuitate vero sæpissime, serendo varias hæreses. At vero in desertum metaphorice sumptum, semper ducit incautos. Omnium enim sibi credentium, & obedientium corda, deserta facit gratia diuina, quæ solitudo deploranda est. Secundo emulatur Sathan Christum, quia vterq; considerat homines *tanquam oues non habentes pastorem*. sed causa & scopus diuersus, imo contrarius est vtriusque. Causa enim quam vocant motiua, est pura & immensa Christi misericordia, vt hic audis. Sathanæ vero me-
rum

rum & inexplebile odium ac inuidia, qua & flagrat in genus humanum, & nocet illi tum temporis maxime, cum defectum videt aut pastorum, aut in pastoribus. Quæ hinc petenda doctrina, antequam ulterius procedamus? Duplex omnino. Pastoribus vna, vt perpendant, quam tum pro neglecto, tum pro scandalizato grege sibi concredito seueram & Deo dabunt rationem, & Sathanæ poenas. O vtinam nunc huic rei obuiam eant tempestiue, ne iusta experiri sine fine cogantur supplicia. Doctrina altera ad omnes pertinet, nempe ne quisquam nostrum relicto imo contempto misericordissimo patre, adhærere velit nequissimo, nobisque inimicissimo dæmoni, quod extremæ vesaniæ argumentum est. Verum in docendo quoque sectatur Sathan Christum. At quid ambo docent? Hic quidem sanctissima, utilissima, verissima: ille vero mendacissima, sceleratissima, ideoque æternis ignibus punienda. Nihilominus prohi dolor plures iste quam ille asseclas habet. Quid præterea? Tentat vt in Euangelio audis Christus: tentat & Sathan. Sed quo fine? Sathan vt decipiat, & perdat, Christus vt instruat, & saluet.

Cæterum in penitiora penetra. Exhibet Christus Iesus beneficia, & multa & præclara, tum populo illi carnali carnalia, tum

1. Doctrin
pastoribus

2. Omnibus

TERTIO
docendo.

QUARTO
tentando.

QUINTO
dando.

NOTA.

nobis spiritualia. Quid Sathan? Memini me
 audiuisse quendam ex eius affeclis, necro-
 mantam pessimam narrantem & conque-
 rentem de hero suo malo dæmone, cum vi-
 delicet, siue ad dandam pecuniam siue ad
 præstandum aliquid homini vile, difficilli-
 mum: ad maleficia vero exequenda, & da-
 mna inferenda promptissimum esse. Quan-
 tum nefas! quanta infamia, tali seruire, & a-
 pertis oculis cadere velle! Secus Christus,
 qui quamdiu hic in mundo cōuersatus fuit,
 ita nulli quicquam mali intulit, vt etiam A-
 postolos ignem è cælo contra ingratos e-
 uocare volentes, duris oculis illos prohibue-
 rit verbis. *Nescitis cuius spiritus estis.* At vero
 benefacta ab illo exhibita quis enumerabit?
 Id vero etiã nunc præstat, fide firma, & cor-
 de sincero se quærentibus. Quod si non dat
 corporalia, dat spiritualia, quæ cum illis tum
 dignitate, tum vtilitate, ne comparari qui-
 dem possunt, sed ad id quod præ manibus
 habemus veniamus.

Luc. 9. 55.

SEXTO
Saturando.

Quam præclarum, liberale, ac vniuersale
 contulerit beneficium Christus dominus
 hodie populo illi, non est qui non videat.
 Quinque enim panibus & duobus piscibus
 satiauit, vt audistis, quinque vel fortassis de-
 cem (mulieres & pueros numerando) ho-
 minum millia. Quid Sathan, est ne illum
 hac in parte imitatus? Iam dixi de imitatio-
 ne

nec corporali nihil mihi constare, de morali pessima, pessimo peracta fine, constat nimum. Habet enim ipse quoque panes suos, quibus multas hominum myriades & pascit, & ita sibi deuincit, ut regnet super eos, imo in illis. Et vero si diligenter inuestigauerimus, inueniemus, ut arbitror, in scriptura totidem dæmonis panes, quot Christi hic in Evangelio nominantur. Omnino quinque, quos memoriæ causa, ut rudibus consulamur, ad quinque sensus corporis reducemus. Sensus etenim nostri sunt, fenestræ illæ, per quas peccatum, & per peccatū mors, & per mortem ipse author mortis diabolus nos inuadit, & occupare consuevit animas nostras. O execranda connexio. O catena qua ad infernum trahuntur peccatores. Consideremus hæc in scriptura. De peccato inquit D. Paulus: *per unum hominem peccatum in hunc mundum intrauit.* De sensibus, illud prophetæ: *ascendit mors per fenestras nostras*, spirituales viri spiritualiter intelligunt. Sed nunquid id in ipso mundi exordio clarissime non apparet? *vidit inquit Moyses, mulier quod bonum esset, lignum, ad vescendum & pulchrum oculis, aspectuque delectabile, & tulit de fructu illius, & comedit, deditque viro suo qui comedit.* Ecce quomodo per sensum visus tanquam per fenestram peccatum intrauit in animas primorum parentum: *idemque*

Quinque panes Sathane ad quinque sensus reducuntur.

NOTA: quomodo peccatum formetur. Ro. 5.12. Ier. 9.28.

Gen. 3.6.

demque fit nobiscum. Denique Sathanam auctorem mortis disertis verbis scriptura constituit dicens. *Invidia diaboli mors introiit in orbem terrarum.* *Isa est igitur connexio pessima. Diabolus sensus nostros singulos, obiectis conuenientibus, tanquam panibus, pascit, iisque illicita suadet, quæ oblata sensus phantasiæ, hæc vero intellectui, iste autem voluntati vicissim obiicit; Hæc vero si consensum præbuerit, peccatum ingreditur in animam, & per peccatum mors, auctorque mortis diabolus.*

*PRIMVS
panis men-
daci audi-
tui seruit.*

Declaremus iam singulos panes istos demonis singulis sensibus seruientes. Qua de re habemus testimonia scripturæ, alia quidem clare id docentia, alia vero generatim insinuantia. Clarum est de sensu auditus, quem Sathan pascit pane mendacii, eumque prestigiis suis mire dulcem reddit. Testatur id sapiens dicens *suauis est homini panis mendacii.* Et iterum sub persona stultæ mulieris, de qua præterita Dominica multis egimus inquit *Aquæ furtiua dulciores sunt, & panis absconditus suauior.* O quam id verum in hæreticis! O quam optarem si non maiorem, at parem certe animi ardorẽ vos adferre ad audiendam veritatem, quem in istis conspicio, ad hauriendũ mendacium! Nunquid non vidistis eos aliquando quotidie ad audiendas suas conciones concurrentes etiam

*Dulcis est.
Pro. 20. 17.
Pro. 9. 17.*

*Est Confu-
sio Catholi-
corum.*

etiam horis antelucanis? Itaq; in hoc capite, & inter eos, qui pane mendacii pascuntur, primas habet perfidia, in primis vero hæresis. Sicut enim iuxta dictum Pauli, *fides ex auditu, auditus autem per verbum Christi*: ita perfidia ex eodem auditu, auditus vero ille ex verbo Diaboli, quod est mendacium, ortum habet. Demonstravimus id aliquando exemplis ex ipsa scriptura depromptis, proinde non est, quod in eo diutius immoremur. Porro pseudopolitia secundum locum iure suo sibi hic vendicat, imo dubitarim an non primum; tam enim est in promovendo mendacio impudens, ut non operibus modo, sed & verbis hoc testetur. O desendum hominum genus. Ad eone aut cæci estis, ut tam apertas diaboli technas non videatis: aut obdurati, qui & videntes & volentes, artes ipsius, ac mendacium cõtra veritatem, cuius nomine Christus ipse se appellavit defendatis? Denique pane hoc mendacii, pascuntur omnes impostores, calumniatores, astuti, fraudulentis, hypocritæ, adulescentes, hisque similes, quorum in omni statu, proh dolor est ingens numerus.

Alter panis Sathanæ, est panis avaritiæ, qui ita visui & oculis convenit, ut à spiritu sancto *concupiscentia oculorum* nuncupetur. De hoc pane sapius disserit sapiens integris nonnuquam capitibus, præfer-

1. *Eo pascuntur infideles.*

Ro. 10. 17.
Dom. 1. Ad
uent. con. 2.

2. *Pseudopolitici.*

3. *Multa hominum genera.*

SECVN-
DVS panis
avaritiæ ad
oculos spe-
ctat.

1. *Io. 2. 16.*

Ecl. 31. 29.
Abomina-
bilis omnib.

Exemplo
Nabal.

1. Reg. 25. 11

Modi varij
panem huc
frangendi,

Malū quod
innadit.
Isa. 56. 11.

præsertim in Ecclesiastico, ubi & illud aua-
ros perstringens habet in nequissimo pane
murmurabit Ciuitas, Contra istos enim qui
panē diuitiarum, nequiter colligunt, & ne-
quius retinent, tota ciuitas murmurare cō-
suevit; quod murmur DEVS approbat;
subiungitur enim, & testimonium nequitie
illius verum est. Talis fuit ille Nabal, quem
& vxor sua Abigail stultum & iniquum,
& famuli filium Belial (notent hæc epi-
theta auari) vocant; à quo cum Dauid,
qui multa in illum beneficia contulerat, pe-
tisset aliquid edulij, pro se, & pro illis, quos
secum habebat in deserto, dum fugeret
Saul, respondet Nabal, tollam ergo panes meos,
& dabo viris, quos nescio vnde sint? &c.
pro qua stultitia & auaritia sua, ita fuisse
punitus à Dauide, vt neque ipse, neq; quis-
quam hæredum eius remansisset viuus ad
diem sequentem, nisi Abigail iram Da-
uidis emolliuisset placatumq; reddidisset.
Quis verò recensabit, vel modos quibus
hunc panem Sathan suis frangit, vel homi-
num millia, quos ita pastos suæ subijcit po-
testati? Modi ex multis sunt pauci isti, furta,
rapinæ, sacrilegia, fraudes varij generis, si-
militer vsuræ, tum apertæ, tum palliatæ.
Personas verò quis numerabit, cum sint in-
numeræ in omni hominū genere? Audi pro-
phetam hac de re differentē. Omnes in viam
suam

suam declinauerunt, vnusquisque ad auaritiam
 suam, à summo vsque ad nouissimum. ait ille. Sed
 fortassis Christiani ab hoc vitio sunt liberi?
 Deberent sanè esse vacui, duce pauperrimo
 Iesu qui non habuit vbi caput reclinaret, sed
 secus sit. Nam prater vsuras omnibus or-
 dinibus consuetas, in particulari loquendo,
 Principes & Nobiles rapinis subditorum, ex-
 pilationibus viduarum, & pupillorum op-
 pressionibus, se & familiam suam locupleta-
 re student. Iudices propter munera quæ di-
 ligunt, ius & æquitatem deserunt: Causidici
 eadem de causa, ipsa etiam iura, & iusticiam
 peruertunt & euertunt. Mercatores in pon-
 dere & pondere, in mensura & mensura, in
 mercibus, in moneta, in contractibus, quas
 non excogitant deceptiones? Artifices ne-
 gligenter, ne dicam fraudulenter opera sua
 exercent, & iniusto vendunt precio, præser-
 tim vbi à magistratu in illos nō animaduer-
 titur, vt hic fit. Denique famuli, subditi vil-
 lani, aliique operarij ad oculum seruiunt,
 quod plurimum vetat Apostolus. Ita ve-
 ro cum otij, tum turpis lucri, & epula-
 rum ac ebrietatum causa fiunt vniuersa.
 Atque vtinam vel ab iis qui in sortem Do-
 mini sunt vocati, id vitij absit longissimè.
 Sed aliter se rem habere non inimici solum,
 sed & amici, & vicini, & ipsi quiditantur fa-
 tentur cognati. Antiquum est id quidem,
 nam

*Isa. 55. 11.**Etiā Chri-
stianos.**Mat. 8. 20.**Nobiles.**Iudices.**Causidicos.**Prou. 20. 10.**Mercatores.**Artifices.**Subditos.**Ephes. 6. 6.**Ecclesiasti-
cos.*

Mat. 6. 13.
Ibid. 8. 10.

nam alter etiam clamat Propheta semel iterum, *A minimo vsque ad maximū, omnes auaritiam sequuntur, à Propheta vsq; ad sacerdotē cūcti faciunt mēdaciū.* Verū vitā quā Deus ibidem minatur talibus, legere & ponderare velint. Quod si vero pēnas eiusmodi denūciat, auaris illis sacerdotibus, qui vxorati, qui liberis referti, qui in opibus fundati fuerunt, qui terrena promissa, cum aliis Iudæis habuerunt: quid eueniet iis qui Christum pauperem & nudū pro Domino agnoscunt, qui quicquid diuitiarum habent, ob alendos pauperes habēt, quib. non terrena sed cœlestia promittuntur? quid inquā expectabunt, si pecunias malè per simoniam & ambitionē colligunt, peius easdē accumulando conseruant, pessimè quibus nō deberent distribuunt? Ipsi viderint, nos nostra prosequamur.

TERTIUS
panis
Gula, gustus
sui pro-
prius.
1. Ioan. 2. 26

Gen. 25. 34
Pallus eo
Esau.
Grande
malum.

Alius panis dæmonis est, quē D. Ioannes vno verbo *concupiscentiā carnis* vocat, sapiēs vero in duos diuidit: quem nos secuti duob. sensibus panē istum applicabimus. Tertius ergo sit in ordine, panis gulæ & ebrietatis, quē ad gustum pertinere palā est omnibus. *Panē isto saturatus Esau, & lentis edulio, comedit, & bibit, & abiit parupendens quod primogenita vendidisset.* Eiusmodi sunt gulosi, & ebriosi, nihili curantes maxima quæq; etiam ipsam diuinam gratiā, dummodo gustui & appetitui suo faciāt satis. Sed meminisse illos oportet, Esau reprobatum fuisse à Deo; ne
idem

idē illis eueniat, De pane isto sic inquit Con-
cionator. *In risum*, Hebraismus est, nempe ad
risum, siue ad voluptatem *faciunt panem &*
vinum vt epulentur bibētes. Quam exactē no-
stras nobis depinxit comestationes. Tria e-
nim vt videtis panis iste complectitur, risum
videlicet, epulas, & potationes. Quid vero
vestra conuiuia? nunquid si aliquid triū isto-
rum in illis desit, non magnæ id inurbanita-
tis loco habetis? Cum vero risus non solum
ad cachinnos, sed etiā ad scurrilitates, epulæ
ad ingluuiē, potus ad ebrietatem, ita vt neq;
pes, neq; mens suum officium faciat excre-
uerint; tunc prædicatur liberalitas; tunc ho-
spes extollitur, tunc vitium laudatur, etiā ab
illis, qui & alios instruere, & peccata prohi-
bere teneantur. Modos quibus id perficiatur,
sine modo, mensura & pondere, recēdere no-
lo, quia & tempus est quadragesimale, & suo
tempore id ex parte fecimus.

Quartus panis Sahanz, luxuria est, quam
tactui competere non est qui non videat.
De hoc sapiens in omnibus penē suis li-
bris, copiosissimē agit, ac inter alia inquit.
*Homini fornicatio omnis panis dulcis: per pa-
nem sceminas, & alia huius vitij irritamen-
ta intelligens; idcirco subiungit. non fa-
tigabitur transgrediens vsque ad finem. Et
enim a simplici incipiēs fornicatione, tran-
sit ad adulterium; hinc ad incestum, ad flu-
pra,*

*Tria in Cō-
uiuio.*

NOTA.

Eccl. 10. 19.

Domin.

Quinquag.

Conc. 1.

QV AR.

TVS panis

luxuria,

tactum as-

fect.

Eccl. 23. 24

Gradus e-

ius pessimi.

pra, ad sacrilegia gradum facit, donec *vsque ad finem*, fini toti naturæ contrarium perueniat; de quo Diuus Paulus, tum de fceminis, tum de masculis differens, qui ait, *relieto naturali vsu fcemina, exarserunt in desideriis suis inuicem, masculi in masculos turpitudinem operantes*. Proh pudor dolorque reperiri apud Christianos illa, quæ Apostolus ita in gentilibus infectatur, vt eos hoc nomine in reprobum sensum datos à Deo asserat. Taceo cætera, quæ vtinam eos ira facere pudeat, vt nos de iis loqui. Sed qui hoc, luxuriæ repletur pane, habet refugium, quod non tacuit idem sapiens. Dicit enim eo exsaturatus, *Quis me videt, tenebræ circumdant me, & parietes cooperiunt me, & nemo circumspicit me, quem vereor?* Quanta vesania! oculos veretur hominum, & oculos non timet Deil quam eius stultitiam ibidem non tacuit sapiens, subdit enim. *Et non cognouit quoniam oculi Domini, multo plus lucidiores sunt super solem, circumspicientes omnes vias hominum, & profundum abyssi, & hominum corda intuentes, in absconditas partes*. Neque dico plus de hoc pane spurco, ne commotus magis magisque foeteat.

*Effugium
ablatum.*

Ecl. 23. 26.

Ibid. 9. 28.

*QVIN.
IUS Panis
superbia &
impietatis.*

Postremus Sathanæ panis subtilior est, proinde subtilissimo penè omnium sensu olfactui (oculum excipio) adaptare illum placuit. Seruit enim illi, non tam clarè quidem

dem vt priores suis sensibus, certo tamen modo. Hunc olfactus panem, Ioannes superbiã vitæ, Sapiens vero vniuersali vocabulo impietatem vocat cum ait: *Comedunt panem impietatis, & vinum iniquitatis bibunt.* [quasi dicat, ipsa impietate, vt cibo & potu delectantur] Id enim superborum est proprium. Propterea idem sapiens inquit. *Initium omnis peccati est superbia.* Quæ non ineptè, olfactui comparabitur. Sicut enim canis venaticus infestam sibi feram; ita superbus infensum sibi hominem à longè odoratur, odore agnitum quærit, & cum inuenerit, lacerat, lancinat, mactat. Honoris vero sui vel tuendi, vel augendi, aut odij explendi causa, ita nullas committere iniustitias formidat, ita nullam refugit impietatem, vt nec Patri suo, qui eum genuit, nec ipsi Deo, qui creauit parcat. Primi exemplum habemus in Absolone; Alterius in superbissimo & scelestissimo illo Imperatore Iuliano Apostata, qui læthali percussus vulnere, sanguinem proprium in cælum spargens, clamabat [vicisti Galilæe] eo nomine per contemptum Christum Iesum Deum verum vocans. Quid vero mali non operantur, nequissimo isto pane saturati? Contentiones generant, rixas mouent, odia fouent, discordias promouent, inuidias nutriunt, seditiones excogitant, homicidia patrant, bella

1. Ioa. 2. 16.

Prou. 4. 17.

Emm. Sa.

Eccl. 10.

A simili olfactus applicatur.

Peccatum nullum refugit.

Ita Patri

Absolon.

2. Reg. 15.

Christo Iu-

lianus in-

surrexerunt.

Decem capita malorum qua sunt.

bella adornant, prouincias vastant, regna e-
uertunt, & vt vno verbo dicam, sursum &
deorsum peruertunt vniuersa. Quod ma-
lum huic malo comparari potest? Exem-
plorum & sententiarum hac de re plena est
Scriptura sacra; quæ pro occasione addu-
ci poterunt in medium, attingisse enim hæc
sufficit.

*Quomodo
panes isti
multipli-
cantur.*

Ioan. 16. 11.

*Duo pisces
Sath. ana.*

*Iudicium
& amor
proximi.*

*FRAG-
MENTA
sunt pecca-
ta lingua.*

Notau quinque panes Sathanæ, quos à
paruis initiis ita multiplicat, vt totum ter-
rarum orbem illis inficiat, sibi que subie-
ctum reddat: propter quos etiam ab ipso
Christo *Princeps huius mundi* appellatur.
Porro condimenti ergo addit & duos pisces
fœtidos. Qui erunt illi? mihi aptiores non
occurunt, quam iudicium, et voluntas pro-
pria, lubricum quidem, & aquosum, ac in-
stabile natura sua vtrumque: at vero cum
hæc quidem in amorem sui inordinatum,
illud vero in præsumtionem excreuit, tali-
b' adeo suaues, et dulces sunt illi panes, à me
recensiti, vt conuersionis illorum ratio sit
perdifficilis.

Fragmenta panum sequuntur; neq; ista
dæmoni desunt. Quid verò per ea intellige-
mus? Nihil meo iudicio conuenientius,
quàm peccata linguæ, sicut enim fragmenta,
reliquiæ quædam sunt ciborum: ita pecca-
ta linguæ, tum cordis, vnde omne scelus or-
tum habet, tū operum reliquiæ quædã opti-
mo iure

iure dicuntur, teste ipso Christo Domino, cum inquit, *Ex abundantia enim cordis os lo-* Mat. 12. 34
quitur. Et iterū: *De corde enim exeunt cogitati-* Mat. 15. 19
ones mala, homicidia, adulteria, fornicationes,
furta, &c. Partim ergo ex corde, partim ex o-
 pere nequam linguæ vitia oriuntur. Ea igitur
 colligamus, neque vero omnia, sed illa
 tantum quæ & peccata sunt mortifera vt
 plurimum, & ad implendos duodecim co- Diuisio il-
 phinos sufficient. Vt autem melius & capi- lorum in
 antur, & in memoria retineantur, hunc in cophinos.
 illis numerandis ordinem seruabimus, vt
 singulis quidem panibus bini, singulis au-
 tem piscibus, singuli cophini respondeant,
 sic enim prædictum duodenarium elicie-
 mus numerum.

Itaque panis quem mendacij esse dixi- Mendaciõ
 mus, quamuis ipse per se proprie linguæ vi- cur inter
 tium sit, attestante scripura cum ait; *os quod* panes poni-
mentitur occidit animam; à nobis tamen in- tur.
 ter panes numeratus fuit: tum quod scrip- Sap. 1. 11.
 tura illum panem vocet; tum quod menda-
 cium ipso etiam patretur opere. Nam & hæ-
 reticus, & simulator, & alij quos ibi recēsi-
 mus ipso opere mentiuntur, etiamsi nullum
 in medium proferant verbum. Porro ex pa-
 ne isto nequam, præter alia peccata linguæ,
 quibus proximus læditur, & de quibus sub
 aliis capitibus agemus, colliguntur duo cor-
 bes scelerū, quæ ipsum Deum & sanctos eius
 con-

*1. Cophinus
est per iurij.
Quod dis-
plex publi-
cum impu-
nitum.*

*Privatum
etiam se-
lestum.*

*Ipsismet au-
ditoribus
testibus.*

NOTA.

*2. Blasphemia-
rum.
Gravitas
illarum.*

concernunt, proptereaque sunt omnium fragmentorum funestissima. In altero itaque eorum reponimus periurium, non solum quod publice in iudicio, sed etiam quod private fit. Et illud quidem ita, pro dolor, in abusum abiit, ut inveniuntur, qui accepta pecunia, quiduis etiam mendacissimum cum iuramento testificentur, nec tamen a magistratu comprimantur. Istud vero cum alibi tum apud Mercatores frequentissimum est. Ij enim ut sua vendant carius, miscent mendacia, quæ iuramento confirmant; quo facto magna Deum iniuria afficiunt, cum ad dandum falsitati testimonium illum inuocant. Quo teste? Et scriptura, & ratio, & ipsismet: Omitto priora; ex te qui eiusmodi es peto, quo animo ferres, si quis mendicus vilissimus, te in testem vocaret sui mendacii, cuius tu contrarium oculis aspexisses tuis? credo si quid in te esset honestatis, ferres ægerrimè, a tam vili persona tantam tibi iniuri infamiam, ut velit te falsum dare testimonium. Quanto magis igitur Deo est iniuriosum, cum tu, qui ne comparandus quidem cum illo es, idem ab eo postulas? Alter cophinus fragmentorum marcidi istius panis est blasphemia, peior etiam priore. Puto enim nullum in mundo vel esse, vel esse posse mendacium, & nequius, & iniuriosius, quam cum mendacio aliquis suo, aut aufert

aufert Deo, quod ipſius eſt, aut per ſummum nefas impingit Deo quod ipſius repugnat naturæ; in quibus duobus vis & natura illius peccati conſiſtit. Scelus ad quod exaggerandum nulla vnquam verba ſufficiunt. Faciant id tamen obſecro, quantum poſſunt illi, apud quos hoc malum viget; nobis ne ſimplices in hiſce oris, vel ſcandalizemus, vel doceamus, ab hoc ſuperſedendum eſt negotio.

Panis ſequitur auaritiæ, qui quamuis etiam iſtorum, quæ iam explicuimus, fragmentorum, ſit cauſa frequentiffima: Quod enim periurium formidabit, qui animam ſuam venalem habet. vt eam habet auarus teſte ſcriptura? aut in quas non erumpit blaſphemias, cum damnum aliquod in facultatibus patitur? Præter iſta tamen habet duplicia alia linguæ peccata, quibus proximum lædit. Primum vocatur calumnia: cuius exemplum habes in Achab rege Iſraël, qui à Diabolo pane paſtus auaritiæ, cum vineam Naboth, in quam concupiſcentia oculorum exarſerat, habere non poſſet, quid excogitauit Iſabel vxor ipſius? Calumniam antea inauditam. Iuſſit produci falſos teſtes, qui iurarunt Naboth Deo & regi maledixiſſe: Ea igitur ratione & Naboth iniuſtè iudicatus, lapidibusque obrutus interiit, & Achab in poſſeſſionem vineæ, quam deſiderauerat

h venit.

Natura

Vſu.

*Auaritia
eſt hac &
alia procre-
at. Itaq;
Eccl. 10. 10.*

*3 Corbis eſt
calumniarum.*

*Exemplum
Achab.
3. Reg. 21.*

Domestica. venit. Quid? Putasne deesse imitatores Achabi inter Christianos? O utinam desint? At interrogandi essent quorūdam magnatum, imo etiam aliorum auarorum vicini, & dicerent quid hac in parte cum eis agatur. Modos & genera calumniarum recensere nolo, nec etiam si vellem possem: tot enim sunt, quæ auaritia excogitat, & caufidici confirmant, quot numerare nequeas. Et vero si quis istorum resistit conatibus, ut quod concupiscunt assequi non possint, Deus meus quæ non plaustra contumeliarum & maledictorum (coniungo vtrumque licet aliquantulum differant) euocunt? Et iste est huius panis, alter cophinus fragmentorum. Quæ non solum inde proueniunt, sed etiam aliis è capitibus, maximè ex ira. Obnoxiique sunt in primis huic vitio pauperes, & præ viris feminae; proinde de maledicentiis, & contumeliis interrogandæ erunt in confessione diligenter.

*S. Detra.
tionum.*

Ad panem epularum & ebrietatum venio, hæc vero quæ secreta non pandunt, illæ quas detractiones non alunt? Isti igitur sunt duo alij malorum fragmentorum cantistri. De detractione egimus etiam antea ostiduum, malum singulis concionibus inculcandum. Arbitror enim neminem fore tam impudentem, qui neget in conuiujs, epulis,

& comestationibus vestris vix alios misceri sermones, quam de vitiis & peccatis praesulum, principum, magnatum, sacerdotum, vicinorum, & aliorum quos nouimus, & quos ne nouimus quidem. Adiungitur his haud raro secretorum reuelatio, peccatum maius quam passim aestimatur. Nec mirum talia ibi fieri, mente enim est suo statu mota, quid non garrula profert lingua? Optabam aliquando legem, quam alicubi vigere intellexi, in nostris quoque nobisque vicinis fieri partibus, nempe, ne is qui vel semel ebrius comparuisset, aut iudicis, aut senatoris vnquam fungeretur officio: at verebar ne & iudicibus, & iis qui sunt a secretis, & aliis necessariis penitus priuaremur ordinibus, adeo hoc malum inundauit, vt laudi etiam ducatur. Pro pudor.

6. Reuelationis secretorum ebrius propria.

De luxuria pane quid dicam? Is quoque duos fragmentis suis implet corbes; quorum alter est obscena locutio, quam Diuus Paulus turpem sermonem vocat. Vitiu quod vno ictu multas animas mactat, praesertim puerorum & puellarum. O quam seueram rationem dabunt Deo, pro se & pro aliis tales blaterones! Alter est adulatio, quae si aut cum laudibus peccati mortalis coniuncta est, aut pellicere ad peccandum aliquem, vel aliquam conatur, lethale peccatum est, frequens in conuiujs & in aulis.

7. Turpiloquij.

Colof. 3. 8.

8. Assentationis.

9. *Irrisionis.* Postremus panis superbix & impietatis, multos micarum pessimarum dat cophinos: tum quod generale sit malum: tum quod iracundiam, & inuidiam complectatur, ideo omnia penè quæ dicta sunt, huc etiam spectant; addimus tamen duos alios: Vnum Irrisionum quod peccatum est grande, cum aut personas iustas petit, aut à pietate, imo à statu pietatis aliquos auertit. *Deridetur*, inquit Iob, *iusti simplicitas*, & premitit, *inuocabit Deum*, & *exaudiet eum*, certè non cum bono derisoris. Alter corbis est susurationum, quæ dissensiones, & dissidia pariunt, inter proximos, inter cognatos, inter matrimonio iunctos, inter fratres, inter alios innumeros, malum Deo, angelis, & hominibus abominabile.

11. *Oppugnationis agnitæ veritatis.* Restant pisces morbidi: è quibus iudicium proprium cum præsumptione cophinum dat fragmentorum dictum veritatis (sæpe etiam agnitæ) oppugnationem: quod malum vtinam inter limites hæresis & pseudopolitix includeretur, & non etiam ad Catholicos, siue sententix suæ, siue commodi nimium tenaces diffunderetur; quod cum fit in re graui ad conscientiam attinente, contra communem Sanctorum & Doctorum opinionem: sine graui non fit peccato. Piscis vero amoris sui, quæ non linguæ venena spargit, si eousque deuenit, vt & de pecca-

12. *Gloriosus de peccato.*

peccatis quæ de flere deberet impie glorie-
tur? alius & ebrietate, & aliorum inebriatio-
ne, alius de fornicatione, alius de vindicta
ex inimico, alij de aliis? quæ parvi isti faci-
unt, sed Deus tanti, vt inter Sodomitarum
scelera, id reposuerit, dicens per Prophetam.

*Peccatum suum quasi Sodoma prædicauerunt, Isa. 3. 9.
nec absconderunt.*

Isti sunt panes, pisces, eorumq; fragmen-
ta, quibus Sathan illos, qui ei adhærent pa-
scit quotidie; quæ tamen non vult colligi,
imo cupit obliuione deleri. At vero Chri-
stus Dominus, non sua modo, sed etiam dæ-
monis tam fragmenta, quam alia vult nu-
merari: & hoc ipsum te docet, per sponsam
suam, hoc sacro quadragesimæ tempore.
Quare vt ad postremum quod promissimus
veniamus, contra fraudes istas dæmonis re-
medium, & ad Eucharistiam digne sumen-
dam, medium est, Probatio, ad quam horta-
tur te Paulus Apostolus, vt in exordio audi-
uisti. Probatio autē in eo consistit, vt videas,
quid te ad dignè participādū de hoc cibo im-
pediat: impedire te vero nō potest quicquā
aliud præter peccata: peccata igitur tollen-
da sunt, per confessionem: ad quam præpa-
res te quæso, examinando conscientiam tu-
am, secundum ea quæ tibi in hac concione
tradita sunt puncta. Itaque excuties dili-
genter conscientiam tuam, & videbis quo-

h 3 modo

*IV. MEM,
Remedia
& præpa-
ratio ad
Eucharist.*

*1. Examen
peccatorum
per puncta
data.*

1. Cor. 11. 28

modo pasci te panibus sathanæ permiseris, quomodo per sensus tuos, portam ei ad capiendam animam tuam aperueris, quomodo iudicio & voluntate tua abusus fueris, quomodo fragmenta sathanæ adamaueris, et quæ, et quot, et qualiter; hæc omnia cum ad memoriam tibi redaxeris, prouolues te (si nõdum fecisti, quod facere debueras) ad pedes sacerdotis, obnixè ab eo rogans, vt te interrogationibus suis adiuuet, ne quid forte ex malis istis panibus, piscibus, & fragmentis memoria tibi exciderit; & omnia illi fideliter, & integrè cum circumstantiis adnumerabis.

2. *Integra
confessio.*

3. *Contri-
tio è panis
excitanda.*

Cæterum confessioni dolorem de peccatis, quam poteris maximum adiunges, ne recitare per modum historię (vt quidam solent) ea uidearis, id enim vitiosum est. Dolorem vero incurreret tibi, timor pœnarum, quas Deus comestoribus talium panum, piscium, & fragmentorum Sathanæ præparauit: quarum multæ sunt in locis citatis: tu hæc pauca accipe. Principio ex illo Isaïæ, quod ultimo loco posuimus; qui post exaggerationem illam peccatorũ subiungit: *Væ animæ eorum quoniam reddenda sunt eis mala.* Ac si dicat, dedisti tu Deo mala peccata, reddet tibi Deus malas pœnas; quarum aliquas ibi tam viris quam feminis enumerat, sanè terribiles, sed tempora-

Isa. 3. 9.
Vniuersim.

pora-

poraneas : addit porro ; *stat ad iudican-* *ibid. 6. 13.*
dum Dominus , & stat ad iudicandos populos.

Tu cogita quando venerit iudicium , siue
 particulare tuum statim post mortem , siue
 illud vniuersale , quales tunc poenae infi-

gentur impiis , in æternum duraturæ , & hæc
 cogitando intimo dolore animi afficere. *Peculiaris.*

Deinde considerabis stultitiam tuam , quod
 iis delectaris panibus , qui tantas tecum
 ferunt poenas. Nam postquam dixisset Sa-

lomon : *Suauius est homini panis mendacij con-* *Pro. 20. 17.*
festim subiungit : & postea impebitur os e-

ius calculo. Iob vero generaliter de omni
 dæmonis pane loquens ait : *Panis eius in v-* *Iob 20. 14.*
tero illius vertetur in fel aspidum intrinsecus.

Dic obsecro si proponeretur tibi cibus , om-

niium qui in mundo est præstantissimus ,

quem tu & in ore tuo in lapidem , & in ven-

tre tuo in venenum perniciosissimum esse

conuertendum certo scires ; manducarés-

ne ? Minimè ais. Quis ergo per Deum im-

mortalem , aut tam stultus es id iam facien-

do , aut infidelis , verbis Dei non credendo ?

Age ergo excute veternum , te ipsum argue ,

& de commissis dole. Denique quod caput

est , ad ea , de quibus compungeris , nunquam

redeas amplius , idque tam firmiter statuas ,

vt eligas potius mori , quam quicquam tale

contra Deum tuum , siue mente , siue ore , si-

ue opere patrare.

*Luce. 3. 8.
5. Fructus
facere pœ-
nitentia.*

His vero adiunge *fructus dignos pœnitentia*, ieiunium videlicet, orationem, Eleemosynas cum cæteris mortificationibus, quæ huc reducuntur, & quas non solus magnus Christi præcursor, sed etiam mater nostra hoc præsertim tempore, valde nobis commendat, imo autoritate sua maternè ad eas nos cogit. Hæc omnia si sincerè ac diligenter, addendo etiam aliquid de tuo, exequeris, accede securè ad hunc sanctissimum cibum, de quo in exordio egimus, & in aliis concionibus Christo propitio copiosius agemus, & cuius hîc in Euangelio typum geri vides, accede, cibus est non venenû, dummodo tamè venenatum diaboli panem cum condimentis & fragmentis eius, fideliter velis euomere.

*Mina contra
obstina-
tos.*

Quod si obstinatè id facere neglexeris, vide ne tibi eueniat quod Antiocho Regi, qui cum ad extrema deductus esset, quâuis & culpas suas agnosceret, & Iudæum se futurum polliceretur, & omnia se restitutorû quæ abstulerat testaretur, oraretque Deum

*1. Mach. 9.
13.*

diligenter, nihilominus scribitur de eo, *Orabat autem hic scelestus Dominum, à quo non esset misericordiam consecuturus.* idem ne tibi eueniat caue. At ille inquis veram pœnitentiam non habuit. Tu vero vnde nosti, an aliquam sis habiturus, qui illam nunc cum potes & debes facere renuis? Sum confessus

*Effugia
ablata.*

ego,

ego, ait alter, sed absolutio mihi data non fuit: ideo stat sententia, aut non confiteri aut querere aliquem rudem sacerdotem qui me absoluat. Dummodò absoluat, an non audisti illa ipsius Saluatoris ore prolata verba. *Nunquid potest cæcus cæcum ducere, non ne ambo in foueam cadunt?* Et nota quæso verbum *ambo*. Vterque enim vestrum in æternum ruit interitum. Itaque non sic impii non sic, sed repudiatis impedimentis, propter quæ absolutio vobis denegatur, euomite, vt toties dictum est, totum hunc panem venenatum ex stomacho mentis vestræ, in sinum boni confessarii, vt absolutione rite accepta, & hic gratiam & illic gloriam æternam obtinere valeatis, per Iesum Christum dominum nostrum. Amen.

Luc. 6. 39.



CONCIO II.
FIDES.

FRAY.
DESSA-
THANÆ
ET POTE-
STAS
SPONSI
AC SPON-
SÆ.

Q Vanto res excellentior, tanto occultior, ac inuentu, cognitu, credituq; est difficilior, quo vero est abstrusior, eo siue ad h s acqui-